

Назва навчальної дисципліни	Теорія та практика постмодернізму зарубіжної літератури
Галузь знань	01Освіта / Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта (Українська мова і література)
Кількість кредитів	3
Шифр навчальної дисципліни	Вибіркова
Прізвище, ім'я, по батькові викладача	Назарець Віталій Миколайович
Науковий ступінь	доктор філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада викладача	доцент кафедри української мови і літератури та методик їх навчання, завідувач кафедри
Контактний телефон викладача	0502999249
Профайл викладача	https://kogpa.edu.ua/uk/golovna/struktura-akademii/humanitarno-teknologichnyi-fakultet/kafedra-ukrainskoi-filolohii-ta-suspilnykh-dystsyplin
E-mail викладача	azarets1@ukr.net
Розклад консультацій	Очні консультації
Час проведення	13.40 – 16.00
Місце проведення	40 ауд.

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Теорія та практика постмодернізму зарубіжної літератури» належить до варіативних компонентів циклу професійної підготовки здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПП Середня освіта (Українська мова і література. Зарубіжна література).

Предметом навчальної дисципліни «Модернізм і постмодернізм в сучасному літературному процесі» є такі теми: Західноєвропейська література кінця XIX – початку XX століття. Літературні напрями та школи (Модернізм, основні етапи його історичного розвитку. Головні напрями розвитку модернізму в літературі XIX-початку XX століть; естетизм, символізм, імпресіонізм, неоромантизм); Розвиток прози та драматургії рубежа XIX – початку XX століть (Західноєвропейська проза рубежа століть, Західноєвропейська драма рубежа століть); Напрями модерністської та авангардистської літератури першої половини XX століття (Провідні чинники літературного розвитку кінця XIX - першої половини XX століття, Розвиток модернізму та авангардизму в літературі першої половини XX століття, Основні прийоми модерністського та авангардистського мистецтва, Головні напрями модернізму в літературі першої половини XX століття:

унанімізм, неокласицизм, імажизм); Головні напрямки авангардистської літератури (футуризм, експресіонізм, дадаїзм, сюрреалізм); Література другої половини ХХ століття: провідні тенденції розвитку (література екзистенціалізму, американська течія «бітників», французький «новий роман», течія «сердитих молодих людей», література абсурду та «чорного гумору», розвиток фантастики, латиноамериканський «магічний реалізм»); Постмодернізм в зарубіжній літературі другої половини ХХ століття; Постмодерністські романи Милорада Павича, Мілана Кундери і Богуміла Грабала; Головні прийоми постмодерністської літератури; Постмодерністська проза поза межами західного світу (японська література, латиноамериканська проза, творчість Хорхе Луїса Борхеса, творчість Габріеля Гарсія Маркеса); Основні напрями розвитку західної драматургії другої половини ХХ століття (творчість Макса Фріша, Фрідріха Дюрренматта, Ежена Йонеско); Творчість визначних представників західноєвропейського постмодернізму (Умберто Еко, Крістоф Рансмайр, Патрік Зюскінд).

Метою викладання навчальної дисципліни «Модернізм і постмодернізм в сучасному літературному процесі» є ознайомлення студентів із історією та сучасними тенденціями розвитку світової літератури.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Модернізм і постмодернізм в сучасному літературному процесі» є актуалізація базових знань студентів, набутих ними під час вивчення курсів зі вступу до літературознавства, історії літератури за програмою вузівської освіти, поглиблення засадничих уявлень про літературу як вид мистецтва, літературний твір, літературний розвиток та літературознавство, випрацювати основний теоретичний апарат, необхідний для аналізу літературних творів.

Навчальний контент

- Тема 1. Модернізм, основні етапи його історичного розвитку.
- Тема 2. Розвиток прози та драматургії рубежа ХІХ – початку ХХ століть.
- Тема 3. Напрями авангардистської літератури першої половини ХХ століття.
- Тема 4. Література другої половини ХХ століття: провідні тенденції розвитку.
- Тема 5. Постмодернізм в зарубіжній літературі другої половини ХХ століття.
- Тема 6. Головні прийоми постмодерністської літератури.
- Тема 7. Постмодерністська проза поза межами західного світу.
- Тема 8. Основні напрями розвитку західної драматургії другої половини ХХ століття.
- Тема 9. Творчість визначних представників західноєвропейського постмодернізму.

Формування програмних компетентностей

Викладання навчальної дисципліни «Теорія та практика постмодернізму зарубіжної літератури» спрямоване на формування у магістрантів відповідних професійних **компетентностей**:

Інтегральна

Здатність розв'язувати складні задачі або проблеми в галузі освіти, що передбачає здійснення інновацій та/або проведення педагогічних досліджень і характеризується невизначеністю умов.

Загальні

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність до самостійного вивчення нових методів і форм роботи та використання новітніх педагогічних технологій у практичній діяльності, підвищення професійної майстерності.

ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 6. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності.

Фахові

ФК 3. Здатність планувати та здійснювати власне наукове дослідження.

ФК 4. Здатність критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності.

ФК 10. Здатність використовувати сучасні методи й технології навчання української мови і літератури, зарубіжної літератури, доступно транслювати їх у площину навчальних предметів української мови, української літератури та зарубіжної літератури з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.

ФК 11. Здатність використовувати в професійній діяльності для організації успішної комунікації системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ФК 12. Здатність практичного застосування знань з теорії літератури, орієнтування в літературному процесі від давнини до сучасності, здатність аналізувати й інтерпретувати літературні процеси, використовувати фахові знання, уміння й навички в галузі порівняльного літературознавства для аналізу літературного процесу.

Програмні результати навчання

ПРН 3. Здатність здійснювати навчання та викладання української мови і літератури, зарубіжної літератури в ЗЗСО, ЗФПО, ЗВО на основі сучасних освітніх методик і технологій, а також принципів та практик європейських країн.

ПРН 5. Демонструвати знання категоріального апарату лінгвістики та літературознавства.

ПРН 7. Оволодіти різними видами аналізу художнього твору, вміти визначати його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції та новаторство, зв'язок тексту із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.

ПРН 13. Демонструвати уміння вибирати та класифікувати історичну та джерельну базу з метою розкриття її інформаційного потенціалу.

ПРН 14. Уміння застосовувати поглиблені знання з теорії та історії української мови, української та зарубіжної літератури для вирішення професійних завдань.

ПРН 15. Уміння орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Перескладання тем / модулів відбувається під час проведення консультацій керівника курсу.
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час тестового контролю заборонене (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Література

Базова:

- Англомовні письменники. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. 464 с.
- Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. За ред. М. Зубрицької. 2-е вид., доповнене. – Львів: Літопис, 2001. – 832 с.
- Баррі П. Вступ до теорії: літературознавство і культурологія / Пер. з англ. О. Погинайко; наук. ред. Р. Семків. Київ: Смолоскип, 2008. 360 с.
- Бовсунівська Т.В. Основи теорії літературних жанрів: монографія Київ: ВПЦ «Київський університет», 2008. 519 с.
- Будний В., Ільницький М. Порівняльне літературознавство: підручник. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 430 с.
- Галич О.А. Історія вітчизняного та світового літературознавства. Луганськ : ЛДПУ ім. Тараса Шевченка, 2000. 144 с.
- Галич О.А., Назарець В.М., Васильєв Є.М. Теорія літератури: підручник. Київ: Либідь. 2008. 488 с.
- Давиденко Г., Чайка О., Гричаник Н. Історія новітньої зарубіжної літератури. Київ, 2008.
- Денисова Т. Історія американської літератури ХХ століття. Київ: "Довіра", 2002. 318 с.
- Зарубіжна література в людинотворчому вимірі: Кн. для вчителя / І.К. Мойсеїв. Київ: Генеза, 2003. 254 с.
- Зарубіжна література: Дослідження та критичні статті / С.Д. Павличко; Ред.: Д. Наливайко Пер.: Д. Наливайко. Київ: Вид-во Соломії Павличко "Основи", 2001. 559 с.
- Зарубіжні письменники: Енцикл. довід.: У 2-х т. Т. 1.,2/ Ред.: Н. Михальська; Б. Щавурський. –Тернопіль: Навч. кн. - Богдан, 2005. 824 с.
- Зубрицька М. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. Львів, 2002.
- Історія зарубіжної літератури ХХ ст.: навч. посіб. / Ред.: В.І. Кузьменко. Київ: Академія, 2010. 494 с.
- Історія зарубіжної літератури першої половини ХХ століття: навч.-метод. посіб. / Уклад.: О.О. Юрчук; Київ. нац. лінгв. ун-т. Луцьк: Твердиня, 2009. 192 с.
- Історія зарубіжної літератури ХІХ – початку ХХ ст.: навч. посіб. / Г.Й. Давиденко, О.М. Чайка; Глухів. держ. пед. ун-т ім. С.М. Сергєєва-Ценського. 2-е вид., переробл. та доповн. Київ: Центр учб. л-ри, 2009. 400 с.
- Історія зарубіжної літератури ХХ століття: навч. посіб. / Г.Й. Давиденко, Г.М. Стрельчук, Н.І. Гричаник; Глухів. держ. пед. ун-т ім. С.М.Сергєєва-Ценського. 2-ге вид., переробл. та доповн. Київ: Центр учб. л-ри, 2009. 487 с.
- Історія польської літератури: цикл лекцій: [навч. посіб.] / С. Абрамович, О. Кеба, Н. Стахнюк; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. Київ: Вид. дім Дмитра Бураго, 2019. 619 с.
- Історія української літератури та літературно-критичної думки кінця ХІХ - початку ХХ століття: підручник. Луганськ : Альма-матер, 2008. 480 с.
- Ковпик С. І. Аналіз тексту художнього твору літератури як базис філологічної освіти: навчально-методичний посібник. Кривий Ріг, 2020. 98 с.
- Лауреати нобелівської премії. 1901-2001. Київ, 2001.
- Література. Теорія. Методологія: пер. з польськ. С. Яковенка / Упор. і наук. ред. Д. Уліцької. Київ: Вид. дім “Києво-Могилянська академія”, 2006. 543 с.
- Марко В. П. Аналіз художнього твору: навч. пос. Київ: Академвидав, 2013. 280 с.
- Мітосек Зофія Теорії літературознавчих досліджень, Сімферополь, 2003.
- Модернізм у творчості письменників ХХ століття: Навч. посіб. для студ. вузів. Ч. 2. Зарубіжна література / М.В. Моклиця. Луцьк: Вежа, 1999. 181 с.

Назарець В. та ін. Зарубіжна література межі ХІХ-ХХ та ХХ століття: підручник. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2023. 1357 с.

Насенко М.К. Історія українського літературознавства: підручник для студ. ВНЗ -2-ге вид-я, зі змінами й доповненнями. Київ: Академія, 2001. 360 с.

Наливайко Д. Теорія літератури й компаративістика. Київ: Києво-Могилянська академія, 2006. 347 с.

Нарис історії польської літератури. У 2 кн.: підручник. Кн. 1 / Р. Радишевський. Київ: Талком, 2019. 512 с.

Нарис історії польської літератури. У 2 кн.: підручник. Кн. 2 / Р. Радишевський. Київ: Талком, 2019. 544 с.

Нич Р. Світ тексту: постструктуралізм і літературознавство / Пер. з польськ. О. Галета. Львів: Літопис, 2007. 316 с.

Петрухіна Л. Е. Історія польської літератури: конспект лекцій і завдання. Львів: Вид-во Львівськ. ун-ту, 2006. 215 с.

Сивокінь Г. У вимірах сприймання. Теоретичні проблеми художньої літератури, її історії та функцій. Київ: Фенікс, 2006. 304 с.

Скорина Л. В. Аналіз художнього твору: навч. пос. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2013. 424 с.

Теорія літератури в Польщі: антологія текстів: друга половина ХХ - початок ХХІ ст. / пер. з пол. С. Яковенко ; упоряд. Б. Бакула ; заг. ред. В. Моренець. Київ : Києво-Могилянська академія, 2008. 531 с.

Допоміжна:

Гетьманець М. Ф. Сучасний словник літературознавчих термінів. Харків: Ранок, 2003. 160 с.

Гром'як Р.Т. та ін. Літературознавчий словник-довідник. Київ: Академія, 2006. 751с.

Енциклопедія постмодернізму ; [за ред. Ч. Вінквіста та В. Тейлора ; пер. з англ. В. Шовкун ; наук. ред. пер. О. Шевченко]. Київ : Вид-во С. Павличко „Основи”, 2003. 503 с.

Кузьменко В. І. Словник літературознавчих термінів. Київ: Український письменник, 2003. 230 с.

Лексикон загального та порівняльного літературознавства. Чернівці: Золоті литаври, 2001. 636 с.

Літературознавство. Словник основних понять. / Пер. з нім. А.Цяпи. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2008. 280 с.

Літературознавча енциклопедія : у 2 т. / [авт.-уклад. Ю. І. Ковалів]. Т. 1. Київ : ВЦ „Академія”, 2007. 608 с.

Літературознавча енциклопедія : у 2 т. / [авт.-уклад. Ю. І. Ковалів]. Т. 2. Київ : ВЦ „Академія”, 2007. 624 с.